

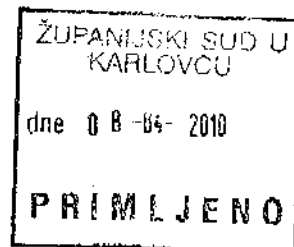
03-05-2010

Date:	HoO	EXEC. Unit	ICI Unit	WCTM Unit	FA Unit	translation	File No:
				X			59144

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

K: 5/10

Broj: I Kž 77/10-5

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Dražena Tripala, kao predsjednika vijeća, te Žarka Dundovića, Zlate Lipnjak-Bosanac, Melite Božičević-Grbić i Ante Potrebice, kao članova vijeća i više sudske savjetnice Sanje Katušić-Jergović, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Miće Cekinovića zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (u nastavku: OKZRH), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i opt. Miće Cekinovića, podnesenima protiv presude Županijskog suda u Karlovcu od 01. prosinca 2009. broj K-17/09, u sjednici održanoj dana 24. ožujka 2010., u nazočnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Drage Marincela i branitelja opt. Miće Cekinovića, odvjetnika Luke Šuška,

riješio je:

I) Prihvaća se žalba državnog odvjetnika, ukida se prvostupanjska presuda i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

II) Uslijed odluke pod I) žalba opt. Miće Cekinovića je bespredmetna.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Karlovcu opt. Mića Cekinović proglašen je krivim zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, pobliže opisanog u izreci te presude, te je na temelju čl. 120. st. 1. OKZRH, uz primjenu čl. 39. st. 1. toč. 1. OKZRH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine.

Na temelju čl. 45. st. 1. OKZRH u izrečenu kaznu zatvora optuženiku je uračunato vrijeme koje je proveo najprije u ekstradiციjskom pritvoru, a potom u pritvoru, od 16. travnja 2009. nadalje.

Na temelju čl. 122. st. 4. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02 i 115/06; u nastavku: ZKP) opt. Mića Cekinović oslobođen je u cijelosti od dužnosti plaćanja troška kaznenog postupka.

Protiv te presude žalbe su podnijeli državni odvjetnik i opt. Mića Cekinović po branitelju Luki Šušku, odvjetniku iz Zagreba.

Državni odvjetnik žali se zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni i predlaže da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Opt. Mića Cekinović žali se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se prvostupanjska presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje, odnosno da „se preinači na način da se optuženika oslobodi od optužbe“.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Nakon što je spis, sukladno čl. 373. st. 1. ZKP, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje, zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske u pisanom mišljenju predložio je da se prihvati žalba državnog odvjetnika, istodobno nalazeći žalbu optuženika neosnovanom.

Postupajući prema zahtjevu optuženika u žalbi, u smislu čl. 374. st. 1. ZKP, o sjednici vijeća izviješteni su, optuženik i njegov branitelj. Sjednici vijeća bili su nazočni zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i optuženikov branitelj Luka Šušak, odvjetnik iz Zagreba, dok nazočnost optuženika koji je u pritvoru a ima branitelja (čl. 374. st. 2. ZKP) nije osigurana jer vijeće to nije našlo svrhovitim.

Žalba državnog odvjetnika je osnovana, a žalba opt. Miće Cekinovića je bespredmetna.

Opravdano državni odvjetnik prigovara ispravnosti zaključaka suda prvog stupnja kojima se obrazlaže nedokazanost radnji kojima se optuženik teretio, a ispuštene su iz činjeničnog opisa inkriminacije sadržanog u pobijanoj presudi.

Naime, sud prvog stupnja iz inkriminacije je izostavio navode koji se odnose na dozvolu optuženika da se pale i razaraju zgrade, kao i navod da su pripadnici njegove postrojbe dana 16.11.1991. zapalili kuću Pave Ivšića, te najveći dio stanovništva hrvatske nacionalnosti protjerali iz svojih domova.

U pogledu posljednjeg segmenta ispuštene inkriminacije treba istaknuti da prvostupanjski sud, doduše, smatra nespornim da su neposredno prije napada na Slunj topništvo i tenkovi JNA gađali to područje pa da je najveći dio hrvatskog pučanstva napustio to područje i prije dana 16.11.1991., kao i da su kod zadnje akcije napada na Slunj topničku potporu pješačkim jedinicama davale tzv. TG-2 jedinice, različite od čete TO Primišlje kojoj je zapovijedao optuženik, no te okolnosti ne nalazi dovoljnima za zaključak da je i optuženik odgovoran za te radnje, obrazlažući to time što je njegova četa bila pješačka, iako istodobno priznaje da je bila naoružana i minobacačima. Odlučnim, nadalje, smatra i to što u trenutku ulaska te postrojbe u Slunj gotovo nitko od hrvatskog pučanstva više nije bio na tom području, zaključujući da stoga uopće nije bilo zatečenih Hrvata koje bi optuženikova postrojba mogla protjerivati.

Međutim, opravdano državni odvjetnik kritizira ovakvo obrazloženje, ukazujući na to da sud nije povezao pojedine dokaze, već ih je razmatrao pojedinačno i izolirano. Žalбом se

ističe da je propušteno adekvatno analizirati i cijeniti ostale izvedene dokaze i na njima utvrđene činjenice, prvenstveno nepobitnu aktivnost optuženikove postrojbe i prije studenog 1991., kako to proizlazi iz dokumentacije u spisu, te iskaz svjedoka Branka Adžibabe koji je potvrdio da su i prije okupacije Slunja po gradu i okolici između ostalog djelovali i minobacači, a što je valjalo povezati sa sadržajem zapovijedi za uporabu borbenih jedinica koja se odnosila i na ČTO Primišlje, te, konačno, unapređenjem samog optuženika nakon ove vojne operacije. Takve prigovore i ovaj drugostupanjski sud nalazi utemeljenima, zbog čega su za sada neprihvatljivi zaključci prvostupanjskog suda uzrokovani između ostalog i pogrešnim tumačenjem sadržaja ovog ispuštenog dijela inkriminacije, kojeg prvostupanjski sud neopravdano vezuje samo uz datum 16. studenog 1991., umjesto da taj segment razmatra u kontekstu vremenskog perioda istaknutog na početku činjeničnog opisa tog djela (tj. „u studenom 1991.“ te određenja „neposredno prije kao i za vrijeme napada i okupacije grada Slunja“). Naime, i sam prvostupanjski sud smatra nespornim da je izrazito velik broj Hrvata iz Slunja izbjegao neposredno prije njegovog zauzimanja upravo zbog prethodnog borbenog djelovanja, znajući da se sprema još jači i opasniji napad koji je i uslijedio.

Stoga, u situaciji kada optuženik ne spori da je i njegova četa djelovala u okviru pažljivo koordinirane operacije, čije su pripreme započele dva mjeseca ranije, te kada je izvjesno da je njegova postrojba u okviru šireg plana, s kojim je on gotovo detaljno bio upoznat (kako to slijedi iz zapovijedi na l. 52-55 spisa), obavljala svoju zadaću koja je bila vremenski i prostorno definirana, tada je valjalo s više kritičnosti razmotriti takvo postupanje njegove postrojbe i ulogu optuženika kao zapovjednika. Činjenični opis terećenog djela iz optužbe, doduše, ne tretira izriječkom optuženika i njegove radnje supočeteljskim, no kontekst u kojeg se ta aktivnost smješta, ali i sintagma koja navodi da je četa TO Primišlje bila u sastavu paravojske tzv. „SAO Krajine“ upućuju upravo na takvu njegovu ulogu u izvršenju kaznenog djela. U svezi s tim treba napomenuti da se supočeteljsstvo u kaznenom djelu, što je nepobitno i ratni zločin, može prema izričitoj odredbi čl. 120. OKZRH izvršiti ne samo neposrednim sudjelovanjem u radnji izvršenja, već se ono može zajednički počinuti „i na drugi način“. U takvom slučaju pojedini supočetelj ne mora svojom radnjom neposredno ostvariti sva obilježja kaznenog djela, ako je dao objektivni doprinos njegovom izvršenju i ako je postupao na temelju zajedničkog dogovora.

Jednako tako, nije za sada prihvatljiv ni dio obrazloženja prvostupanjskog suda o nedokazanosti optuženikove dozvole da se pale i razaraju zgrade, a u okviru čega je specificirana radnja koju su pripadnici njegove postrojbe 16. studenog 1991. izvršili tako što su zapalili i kuću Pave Ivšića, kako je to navedeno u dispozitivu optužnice.

Prvostupanjski sud u tom pogledu poziva se na iskaz svjedoka Juraja Jurašina o tome da je u vrijeme kada je on pokapao Pavu Ivšića predmetna kuća još bila cijela, pa da se stoga palež iste ne može pripisati postrojbi optuženika. Nadalje, smatra da su topničku potporu poduzimale i druge specijalizirane jedinice, koje nisu bile u sastavu ŠTO Veljun, a čija oružja imaju veliku razornu moć. Iako priznaje da je optuženikova postrojba imala minobacače, smatra da nema nikakvih podataka o tome da bi takvim djelovanjem bili razoreni upravo objekti vidljivi u foto-dokumentaciji, naglašavajući da je optuženik bio zapovjednik najniže rangirane, isključivo pješačke postrojbe, zbog čega bi, i u slučaju da je njegova postrojba zapalila kuću Pave Ivšića i druge stambene objekte, on bio ekskulpiran, jer je takvu naredbu donio Miljan Strunjaš kao zapovjednik štaba TO Veljun.

Međutim, s pravom državni odvjetnik navodi da prvostupanjski sud pogrešno percipira okolnosti, koje predstavljaju premise za donošenje zaključka o činjenicama koje su supstrat inkriminiranog djela, budući propušta cijeliti širi okvir djelovanja optuženikove postrojbe, koji je definiran zapovijedima i kartama koje se nalaze u spisu.

Gore spomenuti propust dovodi i do idućeg neprihvatljivog zaključka, tj. da zapovijed višeg pretpostavljenog isključuje odgovornost niže rangiranog zapovjednika. Ovakvo mišljenje u direktnoj je suprotnosti sa samim zakonskim tekstom, budući prema čl. 190. OKZRH naredba pretpostavljenog ne isključuje protupravnost ako je bila uperena na počinjenje ratnog zločina.

Uza sve navedeno, prvostupanjski sud je, kako to ispravno uočava državni odvjetnik, kada je već utvrdio da je do paljenja kuće Pave Ivšića došlo nakon 16.11.1991., a respektirajući da se optuženik tereti za period u studenom 1991., propustio oijeniti podatak da je područje Ivšić Naselja, u kojem je smještena i kuća Pave Ivšića, nakon zauzimanja Slunja bilo u zoni odgovornosti optuženikove postrojbe. S tom je činjenicom valjalo povezati podatak da otpora od strane hrvatske vojske ovoj akciji praktički nije ni bilo, a doista je neprihvatljiva teza pobijane presude da je ova kuća mogla stradati uslijed djelovanja avijacije ili topništva specijalnih jedinica TO Veljun kojom nije zapovijedao optuženik, budući je nevjerovatno pa i isključeno da topništvo srpskih paravojskih postrojbi djeluje po svojim pripadnicima.

Stoga je u pravu državni odvjetnik da se činjenično stanje za sada ukazuje pogrešno utvrđenim, pa je njegova žalba prihvaćena, a uslijed toga je žalba optuženika bespredmetna.

U ponovljenom postupku prvostupanjski će sud obnoviti izvedene dokaze, koje će potom savjesno i logično analizirati i kritički ocijeniti, i to ne samo ponaosob, nego i u međusobnoj povezanosti, te će potom, a ovisno i o intervencijama državnog odvjetnika u činjenični opis inkriminacija, donijeti valjane zaključke o inkriminiranom djelu inkorporirajući ovaj događaj u širi kontekst zbivanja koje se odnosi na grad Slunj iz tog vremena, razmotrivši i ocijenivši djelovanje optuženikove postrojbe u organiziranoj i koordiniranoj operaciji zauzimanja čitavog grada, pri čemu će posebnu pažnju posvetiti i utvrđivanju svijesti optuženika o svim tim okolnostima. Pouzdanost iskaza pojedinih svjedoka i obrane optuženika valorizirat će u korelaciji s obimnom dokumentacijom iz spisa, na koju je u žalbi ukazao državni odvjetnik, a čiji je sadržaj prvostupanjski sud propustio vrednovati i analizirati u pobijanoj presudi. Za svoja utvrđenja iznijet će jasne i razumljive razloge, imajući na umu sve što je u ovoj odluci navedeno, pa će presudu obrazložiti u skladu s odredbom čl. 357. ZKP.

U Zagrebu, 24. ožujka 2010.

Zapisničar:
Sanja Katušić-Jergović, v.r.

Predsjednik vijeća:
Dražen Tripalo, v.r.

Suglasnost s ovim zapisnikom s izvornikom ovjerava
Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu:

